

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
АП ВОЈВОДИНА
ЦЕНТАР ЗА СОЦИЈАЛНИ РАД «Солидарност»
Број: 11-142-1/2022
Дана: 11.03.2022. год.
ПАНЧЕВО, Филипа Вишњића 16

На основу члана 125. Закона о социјалној заштити Републике Србије
Управни одбор Центра за социјални рад „Солидарност“ у Панчеву, на седници
одржаној 11.03.2022. године, доноси следећу

ОДЛУКУ

УСВАЈА СЕ Програм рада Центра за социјални рад „Солидарност“ Панчево за
2022. годину

ПРЕДСЕДНИК
УПРАВНОГ ОДБОРА

Васа Јоцков

**РЕПУБЛИКА СРБИЈА
АУТОНОМНА ПОКРАЈНА ВОЈВОДИНА**

ЦЕНТАР ЗА СОЦИЈАЛНИ РАД „СОЛИДАРНОСТ“ ПАНЧЕВО

**ПРОГРАМ РАДА ЦЕНТРА ЗА СОЦИЈАЛНИ РАД
„СОЛИДАРНОСТ“ ПАНЧЕВО
ЗА 2022. ГОДИНУ**

ФЕБРУАР 2022. године

Програм рада Центра за социјални рад „Солидарност“ Панчево за 2022. годину представља приказ делатности и овлашћења које ће Центар вршити у наредном једногодишњем периоду и могућих праваца за унапређење квалитета рада и развој услуга социјалне заштите у локалној заједници.

Основ за израду Програм рада Центра за социјални рад „Солидарност“ Панчево представљају:

- Програм рада Центра за социјални рад за социјални рад „Солидарност“ Панчево за 2021. годину;
- Годишњи извештај о раду Центра за социјални рад „Солидарност“ Панчево за 2021. годину;
- прописи у области социјалне заштите на републичком и локалном нивоу;

Програм рада Центра за социјални рад „Солидарност“ Панчево је сачињен уважавајући сазнања до којих се дошло испитивањем, праћењем и проучавањем проблема и потреба корисничких група и ефеката социозащитних услуга.

Програм рада Центра за социјални рад „Солидарност“ Панчево, у смислу основних смерница за деловање, послужиће руководству установе приликом разматрања могућности за иновације и развој недостајућих услуга у заједници у 2022. години.

Програм рада Центра за социјални рад „Солидарност“ Панчево је намењен:

- управном одбору;
- надзорном одбору;
- локалној самоуправи;
- медијима;
- стручној и широј јавности.

Центар за социјални рад „Солидарност“ Панчево (у даљем текст: Центар) основан је 1960. године Одлуком НО среза Панчево, а 1961. године оснивачка права пренета су на НО Панчево. Након тога било је више усклађивања са новим законима, а последње усклађивање оснивачког акта и свих нормативних аката установе извршено је након ступања на снагу Закона о социјалној заштити дана 12.04.2011. године.

1. ДЕЛАТНОСТ

Делатност Центра заснована је на примени Закона о социјалној заштити, Породичног закона, Закона о општем управном поступку и другим позитивноправним прописима, као и Правилником о организацији, нормативима и стандардима рада центара за социјални рад, а у значајном сегменту и на примени Одлуке о социјалној заштити грађана града Панчева.

У области спровођења социјалне политике и остваривања социјалне заштите, социјалног рада и породичноправне заштите грађана у стању социјалне потребе, Центар функционише као управни орган (располаже јавним овлашћењима за решавање о одређеним правима) и као стручна служба, која применом одређених стручних и научних метода врши значајне интервенције у области породичних и брачних односа, развојних проблема младих, односа родитеља и деце, социјалног просвећивања, интеграције и ресоцијализације.

Циљ наведених интервенција и видова подршке је обезбеђивање социјалне сигурности и оптималног функционисања појединца и породице, као целине.

1.1 ПОСЛОВИ У ВРШЕЊУ ЈАВНИХ ОВЛАШЋЕЊА

У вршењу јавних овлашћења, Центар у складу са Правилником о организацији, нормативима и стандардима рада центара за социјални рад („Сл. гласник РС“, бр. 59/2008, 37/2010, 39/2011 – др. правилник и 1/2012 – др. правилник), одлучује о:

1. остваривању права на новчану социјалну помоћ;
2. остваривању права на додатак за помоћ и негу другог лица;
3. остваривању права на помоћ за оспособљавање за рад;
4. остваривању права на смештај у установу социјалне заштите;

5. остваривању права на смештај одраслог лица у другу породицу;
6. хранитељству;
7. усвојењу;
8. старатељству;
9. одређивању и промени личног имена детета;
10. мерама превентивног надзора над вршењем родитељског права;
11. мерама корективног надзора над вршењем родитељског права

У вршењу јавних овлашћења Центар за социјални рад обавља следеће послове:

- спроводи поступак посредовања – медијације у породичним односима (мирење и нагодба);
- доставља налаз и стручно мишљење, на захтев суда, у парницама у којима се одлучује о заштити права детета или о вршењу, односно лишењу родитељског права;
- доставља, на захтев суда, мишљење о сврсисходности мере заштите од насиља у породици коју је тражио други овлашћени тужилац;
- пружа помоћ у прибављању потребних доказа суду пред којим се води поступак у спору за заштиту од насиља у породици;
- спроводи поступак процене опште подобности хранитеља, усвојитеља и старатеља;
- врши попис и процену имовине лица под старатељством;
- сарађује са јавним тужиоцем, односно судијом за малолетнике у избору и примени васпитних налога;
- спроводи медијацију између малолетног учиниоца и жртве кривичног дела;
- подноси извештај о испуњењу васпитног налога јавном тужиоцу, односно судији за малолетнике;
- присуствује, по одобрењу суда, радњама у припремном поступку против малолетног учиниоца кривичног дела, ставља предлоге и упућује питања лицима која се саслушавају;
- доставља мишљење суду пред којим се води кривични поступак против малолетника у погледу чињеница које се односе на узраст малолетника, чињеница потребних за оцену његове зрелости, испитује средину у којој и прилике под којима малолетник живи и друге околности које се тичу његове личности и понашања;
- присуствује седници већа за малолетнике и главном претресу у кривичном поступку против малолетног учиниоца кривичног дела;
- обавештава суд надлежан за извршење заводске васпитне мере и орган унутрашњих послова када извршење мере не може да започне или да се настави због одбијања или бекства малолетника;
- стара се о извршењу васпитних мера посебних обавеза;
- проверава извршење васпитне мере појачаног надзора од стране родитеља, усвојитеља или старатеља и указује им помоћ у извршењу мере;
- проверава извршење васпитне мере појачаног надзора у другој породици и указује помоћ породици у коју је малолетник смештен;
- спроводи васпитну меру појачаног надзора од стране органа старатељства тако што се брине о школовању малолетника, његовом запослењу, одвајању из средине која на њега штетно утиче, потребном лечењу и сређивању прилика у којима живи;
- стара се о извршењу васпитне мере појачаног надзора уз обавезу дневног боравка у установи за васпитавање и образовање малолетника;
- доставља суду и јавном тужиоцу за малолетнике извештај о току извршења васпитних мера о чијем се извршењу стара;
- предлаже суду доношење одлуке о трошковима извршења васпитних мера;
- обавља друге послове утврђене законом;
- пружа услуге социјалног рада и покреће судске поступке када је законом за то овлашћен;
- прати и проучава појаве у области социјалне и правне заштите и обавља превентивну делатност

У спровођењу социјалне заштите и социјалног рада Центар обавља следеће послове из делокруга јавних овлашћења:

- решава у првом степену по захтевима за остваривање права из материјалне подршке и коришћења услуга социјалне заштите утврђених законом;
- решава у првом степену по захтевима за остваривање права из области породично-правне заштите и старатељства;
- пружа услуге социјалног рада у поступку решавања о тим правима.

Поред тога, Центар обавља и стручне послове у спровођењу социјалне заштите и социјалног рада:

- открива, прати и проучава социјалне потребе у области социјалне заштите, старатељства и породично-правне заштите;
- врши процену и планира услуге и мере уз партиципацију корисника/ца
- предузима и предлаже мере у решавању стања социјалних потреба грађана и прати њихово извршење;
- упућује на, организује и спроводи одговарајуће облике социјалне заштите и непосредно пружа услуге социјалне заштите и социјалног рада.
- развија и унапређује превентивне активности које доприносе спречавању и сузбијању социјалних проблема и социјалне искључености;
- пружа услуге подршке, спроводи одговарајући третман, пружа саветодавно-терапијске услуге и стручну помоћ корисницима;
- подстиче, организује и координира професионални и добровољни хуманитарни рад у области социјалне заштите;
- води евиденцију и документацију о пруженим услугама и предузетим мерама у оквиру своје делатности;
- води евиденцију о деци за усвојење и потенцијалним усвојоцима на подручју Панчева;
- врши друге послове утврђена Законом и градском одлуком о социјалној заштити.

1.2 ПРАВА И УСЛУГЕ КОЈЕ ФИНАНСИРА ЛОКАЛНА САМОУПРАВА

Град Панчево, у складу са Одлуком о социјалној заштити грађана града Панчева (Службени лист града Панчева 38/15, 32/16, 07/17, 22/18 и 19/2021) обезбеђује права и услуге за појединце и породице са територије града Панчева којима је неопходна друштвена помоћ и подршка ради савладавања социјалних и животних тешкоћа и стварања услова за задовољавање основних животних потреба. Права и услуге које обезбеђује локална самоуправа, а о чијем остваривању одлучује и које пружа Центар за социјални рад, су:

1. Дневне услуге у заједници

- а) Помоћ у кући
- б) Дневни боравак
- в) Клубови за одрасла и стара лица
- г) Лични пратилац детета

2. Услуге подршке за самосталан живот

- а) Становање уз подршку за младе који напуштају установу социјалне заштите или хранитељску породицу
- б) Становање уз подршку за младе и одрасле особе са интелектуалним тешкоћама, као превенција институционализације

3. Услуге смештаја

- а) Ургентни породични смештај
- б) Привремени смештај у прихватилишту
- в) Социјално становање у заштићеним условима

Материјална подршка

1. Једнократна помоћ
2. Опрема и трошкови превоза корисника за смештај у установу социјалне заштите у другу породицу
3. Трошкови сахране
4. Народна кухиња

Обављањем послова из своје надлежности Центар реализује три битне функције:

- пружа разне облике помоћи грађанима и породицама у стању социјалне потребе (непосредна реализација заштите);
- подстиче развој активности превентивног карактера;
- ствара непосредне сазнајне претпоставка за развој социјалне заштите и услуга усочијалног рада.

Најважнија права из система социјалне заштите су права из области материјалне подршке:

- право на новчану социјалну помоћ (у даљем тексту НСП) које остварује породица или појединац без прихода или са приходима испод нивоа основице, односна износа НСП за конкретну породицу, уз испуњавање додатних услова који се односе на имовину и имовинска права, способност за рад и радни статус, а ближе су одређени подзаконским актима;
- право на увећани НСП које се односи на једнородитељске породице и инвалидна, тј. радно неспособна лица;
- додатак за помоћ и негу другог лица остварују особе којима је, због психичког и физичког стања, потребна помоћ другог лица за задовољавање основних животних потреба, увећани додатак за помоћ и негу другог лица на основу налаза и мишљења лекарске комисије;
- право на једнократну новчану помоћ (локално право);
- право на бесплатан оброк (Народна кухиња).

Сви остали послови и поступци који се воде у Центру, заправо су поступци за остваривање услуга социјалног рада, а најчешћи су:

- услуга смештаја у установу социјалне заштите, а користе је лица која имају потребу за институционалним збрињавањем (деца без родитељског старања, деца са проблемима у понашању, деца са тешкоћама у психофизичком развоју, стари и пензионери, душевно оболела и ментално недовољно развијена одрасла лица);
- услуга породичног смештаја, као облик заштите корисника из претходне тачке, али у хранитељске породице, где им се обезбеђује сва неопходна брига и нега;
- услуга социјалног становања у заштићеним условима за лица која, због инвалидности или дуже хроничне болести нису способна да сама обезбеде стамбене услове и организују сопствени живот без подршке;
- услуга становања уз подршку за младе који напуштају систем социјалне заштите;
- дневне услуга за одрасла инвалидна лица и старије особе- Клуб за одрасле и старије, Помоћ у кући;
- услуга ургентног породичног смештаја за децу и младе;
- услуга смештаја у Сигурну кућу жена и деце-жртва породичног насиља
- услуга процене потреба корисника, планирање услуга, праћење спровођења услуга, евалуација плана и поновни преглед.

У складу са делатношћу дефинисаном законским оквирима и на основу Извештаја о раду Центра за 2021. годину могуће је сачинити Програм рада за 2022. годину.

2. РАД НА ОСТВАТИВАЊУ ПРАВА И ПРУЖАЊУ УСЛУГА СОЦИЈАЛНЕ ЗАШТИТЕ

У току 2022. године, Центар за социјални рад, планира да на својој евиденцији има око 9000 корисника социјалне и породично-правне заштите. У току планске године очекује се повећање броја корисника за 10% у односу на претходну годину. То значи, да ће Центар, преко одређених облика, мера и услуга социјалне заштите, које нуди социјална политика на републичком и локалном нивоу, одговорити на различите потребе и проблеме грађана. Основни правци деловања и активности Центра, током године, биће усмерени ка осетљивим категоријама становништва, деци и младима, одраслим и старим лицима у стању социјалне потребе са подручја града Панчева.

Радиће се на праћењу и проучавању социјалних потреба и проблема, на иницирању и организовању превентивних активности и стварању услова за развој мреже услуга социјалне заштите. Финансирање општих права социјалне заштите је у надлежности Републике и за њихово праћење надлежно је Министарство за рад, запошљавање, борачка и социјална питања и Министарство за бригу о породици и демографију. Финансирање проширених права социјалне заштите у надлежности локалне самоуправе на основу Одлуке о социјалној заштити грађана на територије града Панчева. Целокупна заштита корисника биће реализована у току 2022. године на основу Правилника о организацији рада, нормативима и стандардима рада центара за социјални рад. Стручни радници у оквиру својих служби, организоваће рад са корисницима и радиће на њиховој заштити.

Пошто је Центар установа која ради директно са људима који имају конкретне проблеме и потребе и пружа услуге директно корисницима, основни циљ и у овој календарској години је обезбедити корисницима доступне, благовремене и ефикасне услуге, којима ће решити неки проблем и задовољити своје потребе. У планирању услуга и мера опредељујемо се за реално-оптимистичну оријентацију утемељену на снагама и потенцијалима којима установа располаже, капацитетима корисника када се ради о обавезној партиципацији, са циљем повећања задовољства корисника пруженим услугама, али и, са друге стране, ограничавајућим факторима који објективно постоје.

Поседујемо задовољавајуће просторне услове, задовољавајућу техничку опремљеност и возни парк, а посебно високу мотивацију, компетентност и едукованост запослених, као и њихову спремност да даље унапређују знања и вештине, како би услуге које пружају корисницима биле на што вишем нивоу. Добри односи у колективу, радна атмосфера и потпуна посвећеност послу, такође представљају снаге на којима се темељи програм рада за ову календарску годину. Неговање овакве атмосфере и њено унапређење ће и током 2022. године бити приоритет у раду.

Ограничавајући фактори су недовољан број запослених, непопуњена радна места која су упражњена одласком запослених у претходном периоду (недостаје 5 радника који се финансирају из буџета Републике), повећан обим и сложеност радних задатака, свакодневна изложеност стручних радника високом нивоу стреса и ризик од професионалног сагоревања. У таквим околностима велики број стручних радника напушта установу и одлази на друга радна места, што се као тешкоћа може очекивати и у наредном периоду. Као посебно ограничавајући и отежавајући фактор за рад и планирање јесу околности везане за епидемију вируса Ковид19, поштовање епидемиолошких мера у циљу спечавања даљег ширења заразе вирусом Ковид19 и организација директног рада са корисницима у датим околностима.

Програм рада Центра за социјални рад „Солидарност“ Панчево за 2022. годину ће бити прилагођаван новим околностима у складу са епидемијом вируса Ковид19 која нас је научила да сви планови могу постати делимично оствариви или неоствариви из посебних разлога на које је немогуће утицати, те ће нам фокус бити на приоритетима и могућностима за „престојавање“ у ходу, како се буду стварали услови.

Потребе корисника и новонастале околности захтевају иновативни начин рада, услуге и мере, посебно оне везане за превентивни рад као и доследну примену законских овлашћења Центра.

Необезбеђивање довољног броја кадрова, промене/пооштравање примена епидемиолошких мера могу знатно утицати на квалитет услуга који се корисницима пружа и који им је неопходан.

Како је наведено у Извештаја о раду Центра за протеклу годину приоритети ће бити (на неким од њих се већ одмакло) :

- смањење оптерећености постојећих водитеља случаја – запошљавање нових стручних радника и попуњавање упражњених радних места;
- омогућавање радницима на стручној пракси да упознају рад у свим службама и у потпуности испоштују индивидуалне планове, обуке који је сачињен за сваког од њих, јер је то једини начин да се припреме за самостално обављање радних задатака и полагање стручног испита за лиценцу
- наставак континуираних стручних усавршавања –обука запослених за праћење и организовање онлине скупова, као и одлазак на похађање стручних обука

Програм подразумева и сагледавање могућности додатног мотивисања стручних радника, јачање њихових професионалних и стручних капацитета, померање фокуса са проблема и тешкоћа на позитивне аспекте и постигнућа у раду, даље јачање сарадничког односа, групне кохезије и тимског духа. Ово је важно због изражене смене генерација међу запосленима, те захтева и усаглашавање ставова не само када се ради о конкретним класама предмета, већ и о целокупној улози органа старатељства у систему социјалне заштите.

У току 2022. године планирано да се упостави систем Финансијског управљања и контрола, односно систем политика, процедура и активности које успоставља, одржава и редовно ажурира руководилац организације, а којим се управљајући ризицима обезбеђује уверавање у разумној мери да ће се циљеви организације остварити на правилан, економичан, ефикасан и ефективан начин. Финансијско управљање и контрола обухвата целокупан систем финансијских и других контрола, укључујући организациону структуру, методе, процедуре и интерну ревизију које успоставља руководство организације. Финансијско управљање и контролинг подржава остваривање корпоративних циљева кроз подршку у вођењу послова у организацији на исправан, економичан, ефикасан и делотворан начин.

Током 2022. године планирана је израда Плана интегритета (3 циклус израде) документа који представља резултат поступка самопроцене интегритета институције. Циљ плана интегритета је унапређење интегритета, транспарентности и професионалне етике у односу на процењено стање. До краја 31.12.2022. године планиран је учествовање Центра у програму обуке у области спречавања корупције и јачања интегритета.

Планирана је и иницијатива за доношње Правилника о условима, критеријумима и поступку за избор корисника услуге социјалног становања у заштићеним условима, како и објављивање Конкурса за попуњавање упражњених станова у заштићеном становању.

Што се тиче броја корисника, на основу података из претходних година, може се очекивати повећање, како оних везаних за јавна овлашћења, тако и оних у вези са локалним услугама, поготово због последица директно проузрокованих епидемијом вируса КОВИД19.

За локалну Одлуку о буџету за 2022. годину, као и Закон о буџету, може се констатовати да су планирана само средства за одржавање постојећих права и услуга, до су нису издвојена наменска средства за наставак доградње и реконструкције објекта Сигурне куће, у циљу проширивања простора и испуњавању услова за обнову лиценце за рад. Обезбеђивање ових недостајућих средстава вршиће се кроз иницијативе за ребаланс буџета града Панчева, а имајући у виду да уговорне обавезе са извођачем радова доспевају.

Поред овога Центар ће додатно потраживати новчана средства у циљу уважања свих законских обавеза у вези са налозима инспекција, као и у складу са повећањем цена коришћења услуга социјалне заштите и добра која се користе за успостављање процеса рада Центра.

У складу са наведеним Центар у вршењу јавних овлашћења, као и у остваривању локалних услуга, у 2022. години планира да одржи у највећој могућој мери постојећи ниво квалитета рада и уложи максималне напоре да се рад и унапређује.

Рад у Центру остаје организован у четири службе:

- Служба за децу и младе
- Служба за одрасла и стара лица
- Служба за правна послове
- Сигурна кућа-прихватилиште за жене и децу-жртве насиља у породици

Такође, планиран је наставак рада Интерног тима за бављење појавом насиља у породици и пружањем помоћи и подршке жртвама насиља. Планирани су редовни састанци, континуирани интерни мониторинг процеса рада и евалуација резултата у оквиру сваке службе у циљу побољшања ефикасности, а проблем насиља у породици захтева посебну пажњу и у наредном периоду, имајући у виду број и сложеност већ постојећих случајева, као и предвиђања до сада урађених истраживања, која указују да ће ова проблематика у наредном периоду додатно ескалирати.

Програми рада служби су саставни део Програма рада Центра за 2022. годину и као такви доступни и засебно достављени, с тим да додајемо напомену да ће се радити на додатном усклађивању потреба, ставова и професионалног усмерења, како у свакој служби засебно, тако и на нивоу Центра у целини.

3. ИНИЦИЈАТИВЕ

Центар ће у току 2022. године радити иницирању локалних и републичких услуга које се у практичном раду показале преко потребним за пружањем додатне подршке корисника социјалне заштите:

- Саветовалиште за брак и породицу

С обзиром да је по броју разведених бракова и раскинутих ванбрачних заједница град Панчево годинама је у самом врху у нашој земљи, претпоставља се да би услугама Саветовалишта за брак и породицу били спречени бројни проблеми који се јављају у породичним односима. Један број бракова би се превентивним и благовременим стручним интервенцијама успео очувати, а у ситуацијама када је развод једино решење саветодавним радом спречили би се проблеми у постразводном периоду, посебно везани за малолетну децу и њихово уплитање у неразрешене родитељске сукобе. Превентивним активностима у Саветовалишту било би могуће развијати хуманије односе међу половима, чиме би се допринело и превенцији насилничког понашања, које у нашој средини представља веома актуелан проблем.

- Прихватилиште за одрасле и старе

У циљу ургентног збрињавања одраслих и старих лица, потребно је што хитније формирати Прихватилиште за одрасла и стара лица, на локалном нивоу, са циљом да се прихвате и привремено збрину лица са територије града Панчева у стању социјалне потребе, која су акутно угрожена, односно лица која су у ситуацији да су витално угрожена због тешког здравственог стања, лоше материјалне ситуације, нерешеног стамбеног проблема, алкохолизма, друштвено негативног понашања (скитња, просјачење), а све до повратка корисника у породицу или до коначног збрињавања у неку од установа социјалне заштите. Актуелно новчана средства која град Панчево издваја у буџету града Панчева за плаћање трошкова смештаја лица у прихватилишта за одрасла и стара лица ван територија града Панчево, показала су се недовољна за постојеће и планиране трошкове смештаја корисника, а како се у 2022. године очекује да прихватилишта за одрасле и старе повећају цену смештаја. Поред овога као додатни проблем у раду стручних радника на ургентном збрињавању одраслих и старих је и тај да су капацитети прихватилишта ван територије града Панчева углавном попуњени и да долази да пролонгирања упућивања корисника на ургентни смештај.

- Промоција породичног смештаја -

Са развојем хранитељства и увођењем стандарда у склопу националне кампање 2004. године, на територији града Панчева и шире у јужнобанастском округу је дошло до повећања броја хранитељских породица и збрињавања деце путем породичног смештаја њиховим измештањем из установа социјалне заштите или новим породичним смештајима.

На територији града Панчева су заступљени скоро сви облици хранитељског смештаја: сроднички, затим стандардни, специјализовани и ургентни. Треба споменути да је ургентни смештај, као организовани облик хранитељства први у Републици Србији развијен у граду Панчеву, почетком 2004. године и затим уврштен као редовна услуга социјалне заштите града Панчева.

Током протеклих година путем хранитељског смештаја Центар је збринуо око 174 деце без адекватног родитељског старања. Од тога је укупно 32-оро деце на сродничком хранитељству у 20 сродничких хранитељских породица (18 % од укупног броја деце на смештају), 41-оро деце ометене у развоју или 23 % је обухваћено хранитељством са интензивном подршком (специјализовано хранитељство). У хранитељским породицама на територији града Панчева је тренутно збринуто и 6-оро деце из других места у Србији.

Статистички подаци говоре да сваке године расте број деце на хранитељском смештају и број новообучених хранитељских породица. Током протеклих година периода је обучено више од 150 хранитељских породица, које су стекле хранитељски статус и у различитим периодима су се бавили или се и даље баве хранитељством. Поред овога такође је долазило и до осипања и многе породице су из различитих разлога после дужег или краћег времена престале да се баве хранитељством.

Тренутно има 96 активних хранитеља, који збрињавају или су спремни да прихвате децу када се укаже потреба за тим. Највећи број хранитељских породица се налази у Панчеву, али их има у скоро свим насељеним местима наше општине. Међу њима, највећи број хранитељских породица и, сходно томе, деце на смештају има у насељеном месту Долово (23 породице), због чега оно у нашим оквирима има епитет хранитељског села, налик на некадашње деље колоније и представља успешан пример за развој хранитељства на територији града Панчева.

Тренд старења хранитељских породица, исцрпљивања њихових капацитета, затим смањења интересовања и регрутовања нових породица се запажа и код нас, а који је постао израженији од почетка здравствене и друштвене кризе повезане са пандемијом вируса Ковид19. Последња група хранитеља је завршила програм припреме и обуке у новембру 2020. године. Сада је повећано интересовање за статус сродничког хранитељства на чијем је развоју планиран рад у 2022. години. Центар дели проблеме са већином институција која се бави тематиком хранитељства и то: недостатак стручних радника, њихова обука као и континуирана и специјализована обука и подршка самим хранитељима, недостатак ресурса и недовољна стручна подршка у локалној средини. На пример, познато је да су деци на хранитељству, која су изложена губитку, одбацивању, маргинализацији, злостављању и трауматизацији најпотребнији психотерапијски саветодавни рад, који по правили недостaje. Такође отежан је и приступ стручној помоћи логопеда, дефектолога, психијатра (на територији града Панчева не постоји дечји нуропсихијатар)...

Не треба заборавити и запостављање решавања статусних питања хранитељских породица. Стога, када се говори о кампањи и промоцији хранитељства, подршка хранитељству треба да буде свеобухватнија од самог регрутовања нових породица и едукације постојећих. Она се односи на унапређивање њиховог формално правног статуса и друштвеног статуса, а нарочито из разлога да у јавности и медијима још увек постоје изражене предрасуде и негативни ставови како према хранитељима тако и према деци на хранитељству. Довољно је да се учини проста анализа садржаја медија о томе како се пише о хранитељству или да се чују ставови лаика, па и стручњака, да би одмах постало јасно колико се негативно перципирају људи и породице које се баве овом прилично сложеном и захтевном улогом. Ипак постоје позитивни примери: младе породице које се баве хранитељством (подмлађивање хранитељства), деца хранитеља које када заснују своје породице наставе традицију и желе да се баве хранитељством, збрињавање деце са вишеструким сметњама у развоју и сл.

Сходно свему горе наведеном, потребно је кроз додатну пројектну активност радити на промоцији хранитељства на територији града Панчева, а са чиме се и започело претходних година и план је наставак пројектних активности у 2022. години.

Поред промоције хранитељства за децу без родитељског старања потребно је радити и на промоцији хранитељства за одрасла и стара лица, односно смештаја пунолетних лица у другу породицу, као института који на републичком нивоу још увек није довољно развијен. То подразумева и едукацију заинтересованих породица да се баве хранитељством, за прихват одраслих и старих лица без породичног старања у свом дому на смештај.

-Подршка младима који напуштају хранитељски смештај или установу социјалне заштите-

Проблем који се односи на недостатак подршке младима приликом осамостаљења, а који имају статус деце без родитељског старања је дугогодишњи проблем за се јавља републичком нивоу.

На територији града Панчева постоје неки привремени и ограничени облици помоћи, као што су услуга становања уз подршку, у трајању од две године и врло мала новчана помоћ у прва три месеца од осамостаљења. Јасно је да велики проблеми са којим се суочавају млади који излазе из хранитељских породица или домова приликом осамостаљивања јесу основна егзистенцијална питања: њихово запошљавање и издржавање као и нерешено стамбено питање. У већини случајева ови млади људи немају где да оду нити могу да се ослоне на сопствену породицу, сроднике и сл. због чега се често дешава да се упркос дугогодишњим напорима и улагањима институција и друштва, врате у ситуацију социјално угрожених и зависних корисника, што је поражавајуће за њих али и за друштво у целини.

Такође, јасно је да је један од главних проблема ове популације младих запошљавање, које је основа њихове способности за самостални живот и бригу о сопственим потребама као и за планирање личне и породичне будућности. Очигледно је да у досадашњој концепцији помоћи деци без родитељског старања, недостаје осмишљена и институционална подршка за стварање реалних услова за квалитетан и одржив самосталан живот. Стога је као приоритетна потреба у којој је потребна помоћ овој рањивој друштвеној групи да се помогне у сегменту решавања стамбеног питања и запошљавања и то у виду врло конкретних државних програма запошљавања или samozapošljavanja (јавни конкурси, грантови, стимулација и субвенционисање приватног сектора, итд), као и различите опције стамбеног ситуирања.

Поред овога, овим младим особама потребна је и континуирана подршка институција социјалне заштите и то у виду додатне психолошка и социјална подршка како би се продуктивније суочили са различитим потешкоћама у раној фази самосталности, а нарочито из разлога што спадају у осетљиву друштвену групацију са неповољним претходним искуством, а који немају адекватну породичну и ширу социјалну мрежу подршке у осетљивим развојним фазама осамостаљивања. Како се њихов живот често одвијао мимо њихове контроле због чега су у формативним годинама живота имали пасивну улогу или позицију беспомоћности, неразвијајући у правој мери личне и друштвене вештине и како се то нарочито одржава на њихову инертност, недостатак иницијативе и инхибиције у решавању свакодневних проблема, долазимо до питања неразвијености и доступности, стручних услуга и подршке, овог пута у фази осамостаљивања младих из система социјалне заштите. Наше искуство показује да већина овим младим људима, после напуштања система социјалне заштите и даље посећују Центар и имају потребу за саветима, усмеравањем, подршком или неком другом врстом помоћи.

Сходно свему горе наведеном, потребно је кроз додатну пројектну активност радити на промоцији подршке у осамостаљивању младих из система социјалне заштите на територији града Панчева, а са чиме се и започело претходних година и план је наставак пројектних активности у 2022. години.

4. ИНФОРМАЦИОНИ СИСТЕМИ

О корисницима, оствареним правима и пруженим услугама социјалне заштите Центар за социјални рад ће водити електронску евиденцију у програму „Интеграл“ и израђивати другу интерну евиденцију у папирном и електронском облику. Уређивање, ажурирање и прилагођавање програма „Интеграл“ обрасцима за извештавање вршиће се у свакодневном раду, односно према потребама.

У току 2022. године у Центру планирано је увођење новог софтверског система вођења евиденције и документације о корисницима и пруженим мерама, облицима и услугама социјалне заштите, под називом СОЗИС- Систем за заштиту и аутоматизацију инструмената социјалне заштите. Овај систем уводи надлежно министарство и биће у употреби у свим центрима за социјални рад у Републици Србији, чиме се врши умрежавање министарстава и центара за социјални рад.

Почетком марта 2022. године очекује се почетак коришћења јединственог регистра Социјална карта (регистар Социјална карта) који ће омогућити сагледавање социјалног и материјалног статуса корисника, односно олакшан приступ прикупљању и коришћење података који тај статус одређују и то из свих доступних извора државне управе.

Почетком марта 2022. године очекује се почетак коришћења Централног информационог система за обрачун зарада у јавном сектору- „ИСКРА“. Поменути информациони систем омогућиће потпуну контролу зарада и праћење запошљавања у јавном сектору, затим боље планирање буџета корисника јавних средстава у делу који се односи на плате, а донеће и уштеде сваком појединачном кориснику јавних средстава, с обзиром на то да они неће имати трошак обрачуна зараде и трошак набавке и одржавања софтвера, јер ће за њих то радити Министарства финансија.

У 2022. године очекује се и почетак коришћења софтвера Електронска писарница апликативног решења за праћење пријема предмета у писарници и праћење токова кретања на предметима у Центру.

Почетком 2022. године очекује се почетак радова на реконструкцији целокупне рачунарске мреже у Центру, чиме ће се омогућити повезивање свих радних станица на интернет мрежу ресорног министарства, ради коришћења нових софтверских решења, као и урадња телефонске централе новије генерације, чиме ће се омогућити ефикаснија комуникација са корисницима и осталим установама.

Поред тога, наставиће се обезбеђивање неопходне документације за наше кориснике по службеној дужности преко Е-управе.

Планиран је и редизајн сајта Центра и редовно ажурирање информативног садржаја.

Информисање грађана о правима и услугама из система социјалне заштите реализоваће се путем медија, веб-сајта Центра (www.csrpancevo.rs) и Информатора о раду Центра за социјални рад.

Сходно горе наведеним информационим променама у раду Центра, као приоритетан задатак у 2022. години је потпуно техничко опремање Центра, са рачунарима и додатном опремом, а како би се у потпуности одговорило техничким захтевима које дигитализација рада у установама социјалне заштите захтева. Обезбеђивање ових недостајућих средстава вршиће се кроз иницијативе за ребаланс буџета града Панчева и аплицирање за пројекте код домаћих и страних инвеститора.

Преко Комисије за вредовање пројектних идеја Градске управе града Панчево аплицирано је други пут са пројектом Подизање техничких капацитета за коришћење софтвера и умрежавање са Министарством за рада, запошљавање, борачка и социјална питања на конкурс Јавни позив за расподелу средстава Министарства државне и локалне самоуправе. Вредност пројекта: 4.790.000,00 динара

5. ПРОЈЕКТНА АКТИВНОСТ У 2022. ГОДИНИ

Центар ће у складу са постављеним стандардима и процедурама, у току године радити са социо осетљивим групама корисника. То подразумева и ангажовање на изради нових пројеката самостално или у партнерству са другим заинтересованим субјектима, у циљу увођења нових услуга.

1) Пројекат „ОДСКОЧНА ДАСКА“

Пун назив пројекта: ОДСКОЧНА ДАСКА – Подршка становању и активној социјалној инклузији осетљивих група у Панчеву

Водећи партнер: Град Панчево; главни партнери: Центар за социјални рад „Солидарност“ Панчево и Друштво за унапређење положаја вупнерабилних друштвених група

Трајање пројекта: 02.07.2021. до 02.11.2022. године

Вредност пројекта је 331.300 ЕУР.

Вредност донације из програма EU SHAI износи 278.292 ЕУР, односно 84% укупне вредности пројекта, а Град Панчево суфинансира пројекат са 53.008 ЕУР.

Циљ пројекта је унапређење животних услова и оснаживање осетљивих група и сиромашних породица у Панчеву ради активне социјалне инклузије.

Пројекат ће подржати 13 породица са територије града Панчева и чланове њихових породица (минимум 42 лица), а подршка се реализује кроз пакете донаторске помоћи. Право на коришћење пакета донаторске помоћи могу да остваре следећа лица:

- а) Девет жена жртва породичног насиља и чланови њихових домаћинстава
- б) Три особе са инвалидитетом и чланови њихових домаћинстава
- ц) Једна изузетно социјално угрожена вишечлана породица.

Пакет донаторске помоћи састоји се из два обавезна сегмента подршке:

– Стамбени пакет: додела куће са окућницом са мањим радовима на стамбеној јединици, укључујући трошкове јавног бележника, катастра, проценитеља имовине и лиценцираних инжењера;

– Социо-економски пакет: покућство и бела техника, ИТ опрема и обука, преквалификациона обука и обука за привређивање у сеоском домаћинству са припадајућом опремом/машинама, чување деце, селидба, правне услуге, услуге породичног сарадника, пробни рад код одабраног послодавца (за особе са инвалидитетом).

Мере подршке дефинишу се према потребама корисника. Корисницима се не преносе средства за наведени пакет подршке, већ Град Панчево врши плаћање свих роба, услуга и радова који су предмет подршке, укључујући и порез на пренос апсолутних права.

Избор корисника пакета донаторске помоћи, избор кућа које су предмет куповине, избор породичних сарадника и избор послодавца биће реализовани путем јавних позива

2) Пројекат "60+10"

Центра за социјални рад "Солидарност" Панчево је носилац пројекта "60+10", а који је по покровитељством града Панчева а чији је циљ да се путем информативних и промотивних материјала (у виду брошуре, флајера, прославе) јавност информише о надлежности Центра за социјални рад „Солидарност“ Панчево и да се обележи 60 година од оснивања Центра и 10 година од оснивања Сигурне куће.

Трајање пројекта: до 28.02.2022. године

Вредност пројекта је 250.000,00 динара.

3) Партнер у пројекту "ЛОКАЛНИ ВОДИЧ ЗА ХРАНИТЕЉСТВО"

Удружења хранитеља ДУГА и партнерске организације Центра за социјални рад "Солидарност" Панчево реализовали су пројекат "Локални водич за хранитељство", а који је по покровитељством града Панчева, а чији је циљ да се путем информативних и промотивних материјала (у виду плаката и флајера) повећа број хранитељских породица на територији града Панчева и да се грађанство информише о институту породичног смештаја.

Трајање пројекта: до 28.02.2022. године

Вредност пројекта је 100.000,00 динара.

6. ИНСТИТУЦИОНАЛНА САРАДЊА

У току 2022. године унапређење партнерских односа са другим секторима остаје редовна активност Центра. Планирани су редовни састанци са представницима Полиције, Тужилаштва, Основног и Вишег суда у Панчеву, како би се ускладила поступања и омогућила заштита најбољег интереса корисника, јер проблеми наших суграђана одавно превазилазе могућности само једног система.

Планирано је да се настави и сарадња са ресорним министарствима, Градском управом, Покрајинским секретаријатом, републичким и локалним заштитником грађана, као и учешће у раду Асоцијације центара за социјални рад Србије, сарадња са Комором социјалне заштите РС, Републичким и Покрајинским заводом за социјалну заштиту, Удружењем стручних радника у социјалној заштити, као и другим институцијама са којима Центар, по природи посла сарађује, укључујући хуманитарне организације и невладин сектор, при чему Центар своју улогу види као координатора услуга које могу постати доступне коришћењем ресурса наведених организација и као предлагача вишим инстанцама, што подразумева указивање на изазове и давање предлога за њихово решавање.

7. ОБУКА И УСАВРШАВАЊЕ РАДНИКА

Ради успешнијег остваривања и унапређења стручног рада, а у оквирима материјалних могућности и епидемиолошких мера, запосленима ће се омогућити учешће на онлине предавањима и стручним скуповима, уз настојања да се стручни радници појаве у улози предавача.

Планира се укључивање већине стручних радника у обукама које ће бити одржане у току планске године.

С обзиром да је епидемија донекле изменила и начин одржавања обука, Центар је технички опремљен за он-лине семинаре путем ZOOM апликације.

И даље постоји потреба да се организују следеће обуке, како за стручне раднике са дугогодишњим искуством, тако и за новопримљене раднике без искуства:

1. Знања и вештине за вођење случаја у социјалној заштити
2. Програм основне обуке за супервизоре у ЦСР
3. Обука правника у ЦСР
4. Поступање ЦСР у ситуацијама повећаног ризика за измештање деце из породица
5. Примена Закона о спречавању насиља у породици
6. Обука из области старатељске заштите у центрима за социјални рад за правнике и водитеље случаја.

8. СОЦИЈАЛНО ПЛАНИРАЊЕ ЗА 2022. ГОДИНУ

У Програмом рада за 2022. годину, ова установа на првом месту издваја следеће аспекте свог рада за ову планску годину :

1. Примена Закона о социјалној заштити и других релевантних закона и подзаконских аката
2. Увођење новог софтверског система за обраду података
3. Умрежавање институција и развијање партнерства на свим нивоима
4. Подстицање локалне самоуправе за развијање постојећих и увођење нових услуга социјалне заштите у локалној заједници

У социјалном планирању за 2022.годину, Центар је имао у виду тренутну епидемиолошку ситуацију изазвану Ковидом -19, тако да од тога зависи како ће укупна делатност ове установе да се реализује, током године. Међутим и у условима оваквих ситуација, Центар ће радити 24 сата 365 дана у години и биће на услузи нашим угроженим суграђанима.

Програм рада Центра за 2022. годину је фокусиран на поштовање законске регулативе, праћење и задовољавање потреба корисника, побољшање ефикасности у раду везане за унутрашње снаге и ресурсе, а све у складу са поштовањем специфичних услова пословања везаних са епидемијом вируса Ковид19, чији даљи развој у овом тренутку није могуће предвидети, али се са сигурношћу може рећи да ће Центар у највећој могућој мери пратити упутства, инструкције и препоруке о поступању које буде добијао од надлежних инстанци.

Мишљења смо да је Програм сачињен на основу анализе реалног стања, пре свега када се ради о потребама корисника и да је суштински заснован на оптимизму и ентузијазму.

Стога морамо да нагласимо да без суштинске подршке система, који пре свега подразумева попуњавање упражњених радних места, обезбеђења оптималних материјалних средстава за задовољавање потреба на терену и свакако позитивне промене када се ради о епидемиолошкој ситуације, дакле у областима које Центар самостално не може да контролише и решава, реализација замишљеног Програма ће бити велики изазов за све запослене у Центру.

В.д. директор:

Сања Патачјевић Стојадиновић

ПРОГРАМ РАДА СЛУЖБЕ ЗА ДЕЦУ И МЛАДЕ **за 2022. годину**

Планирање рада у Центрима за социјални рад, и поред приручника и понуђених методологија, заправо је могуће само на најопштијем нивоу и апсолутно је подложно ревидирању према стварном стању, јер и поред тренда из претходне године, породична динамика и потребе и проблеме наших корисника, није могуће предвидети, па самим тим ни планирати рад на истим.

Чињеница да вирус Ковид 19 и надаље циркулише, и да се готово дневно мењају епидемиолошке мере и препоруке уносе додатну неизвесност у процес планирања.

Докле год се не обезбеди довољан број стручних радника у сталном радном односу, прво правило у раду је да се ситуационо реагује и обезбеди оптимална брзина реаговања и рада стручних радника, са честим ангажовањем супервизора и руководиоца службе, на пословима водитеља случаја.

План је да се учини максимални напор да се обезбеди обрада предмета и непосредни рад са корисницима у складу са стандардима стручног рада уз поштовање прописаних процедура и закона. Евидентно је да ће поштовање рокова за поступање и надаље бити немогуће обезбедити, али се акценат ставља на квалитет стручног рада и задовољство корисника.

Подела послова по проблемима грађана / корисника по водитељима случаја, односно специјализовање стручних радника за одређене проблема ће и надаље бити присутно у организовању посла и подели задужења.

Упућивање стручних радника на едукације и усавршавање у 2022 биће приоритет. Није могуће прецизније направити план, јер не постоји календар едукација за 2022, али обезбедиће се редовно праћење свих понуда за едукације током године, и максилно упућивање запослених на исте.

Очекује се увођење новог оперативног софтвера за рад центара за социјални рад, што ће подразумевати брзо реаговање и обезбеђивање интерних едукација и обука за коришћење програма.

Интерне обуке, кроз округле столове, је вид оспособљавања који се планира, 2 догађаја у календарској години, уз мобилизацију млађих кадрова у изради и реализацији стих. Овако скроман план рада је више него амбициозан и захтеван спрам објективних услова рада.

руководилац службе:
Сузана Јовановић

ПРОГРАМ РАДА СЛУЖБЕ ЗА ОДРАСЛА И СТАРА ЛИЦА **за 2022. годину**

Служба је у 2022. године започела рад са в стручних радника: 1 руководиоца који је и правник службе, 1 супервизор, и 4 водитеља случаја.

Четири водитеља случаја распоређено је тако да су: 2 задужена на пословима заштите одраслих и старих (старатељство, смештај), 1 водитељ је део интерног тима за заштиту од насиља у породици, и 1 водитељ је ангажован на пословима локалних права и услуга.

Како је до краја 2021. године служба остала са 6 стручних радника очекује се да ће се у 2022. години решити проблем недостатка у броју запослених, како би служба несметано функционисала. Од наведеног броја радника сви имају лиценцу за рад у установи социјалне заштите, и сви стручни радници су прошли обуку за водитеље случаја.

У току 2022. године планира се одржавање колигијума службе једном месечно и то последњег понедељка у месецу — водитељи случаја, супервизор и руководиоца службе, где ће се разматрати:

- месечни извештај о раду водитеља, поштовање рокова, процедура, архивирање предмета
- радна дисциплина
- текући проблеми у раду на предметима.

Групна супервизија се планира квартално 4 пута годишње, а тему за групну супервизију планираће супервизор са водитељима у зависности од потреба службе, потреба водитеља за подршком и актуелног стања.

Поред редовног посла на предметима, планира се ревизија старатељства, домског смештаја и

заштићеног становања, као и обилазак корисника смештених у установе социјалне заштите (домови за душевно оболела лица и особе са интелектуалним потешкоћама) и лица под старатељством који су збринути у Неуропсихијатријске установе и породице.

Планира се месечи састанак интерног тима за спречавање насиља у породици (учествују водитељи из два тима) на којем ће се разматрати:

- месечни извештај о раду водитеља случаја, оптерећеност предметима
- текући проблеми у раду на предметима

Код локалних права и услуга поред редовног посла који зависи од поднетих захтева и потреба корисника, у оквиру заштићеног становања планира се квартални састанак домаћина заштићеног становања са стручном службом Центра на којима ће се разматрати:

- дефинисање обавеза између домаћина заштићеног становања и водитеља случаја у циљу спречавања евентуалног настанка проблема/текући проблеми и потребена

- Покренути иницијативу код Секретаријата за социјалну заштиту за повећањем броја геронто домаћица као и отварање прихватишта за одрасла и стара лица

У зависности од епидемиолошке ситуације планираће се стручне обуке, обуке за водитеља случаја, а према потреби, интересовању и финансијским могућностима Центра.

руководилац службе:
Весна Барбуљ

ПРОГРАМ РАДА СЛУЖБЕ ЗА ПРАВНЕ ПОСЛОВЕ за 2022. годину

Служба за правне послове очекује да ће ресорно министарство у току ове календарске године одобрити попуњавање недостајућих кадрова који су неопходни за адекватно функционисање установе.

У оквиру администрације план рада за 2022. годину је да се поради на побољшању ефикасности рада, као и на побољшању организације радног времена. Неопходно је радити на успостављању много боље међусобне комуникације запослених што би за последицу имало постизање подстицајне атмосфере за рад и бољи радни учинак. Нужно је побољшати комуникацију са стручним радницима а у циљу ефикасније експедиције поште. У оквиру канцеларије за материјална давања очекује се попуњавање радних места као и повратак на 4 запослена радника на неодређено време а све у циљу побољшања квалитета рад и пружених услуга.

У оквиру правне службе очекује се попуњавање недостајућих радних места односно постизање броја од 3 правника како је прописало надлежно министарство, као и измена систематизације Центра и пријем у радни однос на неодређено радно време правника који се финансира из буџета града Панчева. У оквиру техничке службе потребно је порадити на ефикаснијој организацији и побољшању квалитета рада запослених. Планира се повремено ангажовање додатних лица на одржавању хигијене установе.

За потребе службе организоваће се радни састанци један пут месечно на којима ће се договарати и разговарати о проблемима, решаваће се евентуалне недоумице и утврђивати приоритети у раду. Акцент ће бити на ефикасности рада, поштовању радне дисциплине, као и времена доласка и одласка са посла.

У оквиру службе израђиваће се распоред јављања на телефон као и распоред обраде електронске поште. На снази остаје и даље распоред када колегинице из службе за материјална давања један дан у недељи не примају странке ради ефикасне обраде примљених предмета.

Предлог је да се на нивоу установе формира екипа од 5 запослених стручних радника која ће по потреби бити ангажована на замени радника у пријемној канцеларији.

Сматрам да је нужно порадити на радној дисциплини јасно одредити време и дужини паузе за доручак као и стриктно придржавање и поштовање радног времена.

Радни састанци се могу одржавати и чешће уколико за то постоји потреба. Одређени број запослених у оквиру службе исказао је жељу и потребу да на нивоу установе млађе колеге које имају завидна знања у области информационах технологија стечена знања пренесу и обуче заинтересоване колеге.

руководилац службе
Снежана Маринковић

ПРОГРАМ РАДА СИГУРНЕ КУЋЕ
ПРОГРАМ РАДА
СПЕЦИЈАЛИЗОВАНОГ ПРИХВАТИЛИШТА ЗА
ЖЕНЕ И ДЕЦУ – ЖРТВЕ ПОРОДИЧНОГ НАСИЉА
ЗА 2022. ГОДИНУ

"Сигурна кућа – специјализовано прихватилиште за жене и децу жртве породичног насиља", (у даљем тексту "Сигурна кућа") је са радом почела 1. јануара 2012. године при Центру за социјални рад "Солидарност" из Панчева.

"Сигурна кућа", основана је Уговором о реализацији пројекта „За нашу децу“ закљученим у Панчеву 7. децембра 2009. године између Града Панчева, Фонда Б 92, Центра за социјални рад „Солидарност“ из Панчева и АП Војводине – Извршног већа АП Војводине – Покрајинског Секретаријата за рад, запошљавање и равноправност полова.

Кућа је регионалног карактера, намењена смештају жена и деце из Јужнобанатског округа.

Дана 10. Јуна 2016.год. од стране Министарства за рад, запошљавање, борачка и социјална питања Републике Србије Прихватилишту је издата ограничена лиценца за рад, на 5 година, број: 0157, до јуна 2022.године. У овом периоду потребно је према налогу Министарства унапредити техничко просторне услове како би се Лиценца за рад продужила. Према информацијама до стране Инспектората надлежног министарства, потребно је уз надокнађене недостатке и комплетирану документацију доставити захтев за обнову – продужење лиценце до 10. априла 2022.год.

Ради унапређења међуинституционалне сарадње и усклађивања са новим законским одредбама, 25. Новембра 2016.године, на Међународни дан борбе за спречавање насиља над женама потписан је *Споразум о сарадњи у спровођењу заштите жртава насиља у породици и жена у партнерским односима на подручју Града Панчева* (чијим потписивањем су престали да важе *Општи Протокол о поступању и сарадњи установа, служби и органа у случајевима насиља у породици на територији града Панчева*, као и *Споразум о сарадњи између свих установа, служби и органа који се баве насиљем у породици на територији града Панчева* (укупно 15 институција: Општа болница Панчево, Дом здравља Панчево, Предшколска установа „Дечја радост“ Панчево, Актив директора основних школа, Актив директора средњих школа Панчево, Основних суд у Панчеву, Прекршајни суд у Панчеву, Основно јавно тужилаштво, Град Панчево и Центар за социјални рад Панчево). Полицијска управа Панчево, није добила одобрење од надлежног Министарства за потписивање Споразума.

Сарадња са Полицијском управом регулисана је делом Законом о спречавању насиља који је ступио на снагу 01.06.2017.год. Овим Законом, предвиђено је постојање и координационе групе којом руководи Основно јавно тужилаштво и у чији рад се укључује Полицијска управа, Центар за социјални рад и друге релеватне институције као и саме жртве породичног насиља у складу са могућностима. Улога Прихватилишта се може јасно видети у делу пружања подршке женама са искуством насиља и више пута је апеловано да се укључи у рад координационе групе у Панчеву и у

израду индивидуалног плана заштите. До сада се тавко учешће није реализовало.

"Сигурна кућа" самостално остварује велики број контаката и предузима низ заштитних и превентивних мера сарађујући са свим релевантним субјектима, но и даље је неопходан континуирани рад на протоколима сарадње како би се одржавао квалитет услуге Прихватилишта и сарадње.

Делатност Прихватилишта

Основна делатност "Сигурне куће" је привремени смештај жртава породичног насиља. Делатност "Сигурне куће", већ у току прве године пословања, проширена је са два веома важна облика пружања подршке женама и деци, жртвама породичног насиља.

Од 2. фебруара 2012. године обезбеђено је телефонско саветовање и функционисање СОС телефона за жртве породичног насиља. Телефонски број: **0800 – 100-113**, бесплатан је за позиваоце без обзира на фиксну или мобилну мрежу. На СОС телефону раде радници и волонтери Сигурне куће, обучени телефонски саветници. Током 2017.године реализована је обука још дванаест стручних радника различитих професионалних профила и искуства у раду у социјалној заштити, а две од полазница обуке и даље раде тј. одазивају су на СОС позиве који су саставни део функционисања Прихватилишта.

У Центру за социјални рад Панчево се по заказивању водитеља случаја или корисника СОС телефона одржавају индивидуално саветодавни разговори, са циљем продуженог саветодавног рада и психосоцијалне подршке. Током 2021.године, захтеви за ИСП су били повећани, но број сусрета је редукован на по један директан сусрет и разговор док се саветодавни рад даље одвијао путем СОС телефона. Упадљиво је да током 2021. године није било заказаних сусрета по процени и позиву водитеља случаја већ искључиво на основу СОС телефонских разговора, а у неколико наврата по препоруци претходних корисница услуга Прихватилишта. Ограничавајући фактори су и даље недостатак одговарајуће просторије у центру за социјални рад и потреба за редукованим директим контактом због пандемије.

Прихватилиште од почетка рада препознаје фактор економског оснаживања и изласку из насиља ило да се ради о иницијалном напуштању насилне заједнице или истрајавању у осамостаљењу. Више пројеката је током претходних година било усмерено ка изградњи ефикасног модела и увођења економског оснаживања жена као програма или услуге локалне заједнице. Један од резултата тих настојања је оснивање Удружења РУКЕ (удружење жена са искуством породичног насиља и подршку НВО организације и система социјалне заштите), у сарадњи са Фондом Б92, у оквиру пројекта *ОНАснаживање* чији је носиоц **Фонд Б 92**. Од оснивања Удружења 2018.године до 2020. године, Прихватилиште је активно учествовало у раду удружења било као партнер било као корисник удружења, но, током 2021. године приметно је мање контаката и заједничких активности са Удружењем, као и уопште рад на моделу економског оснаживања.

Кадровско технички услови

"Сигурна кућа" се налази у наменски зиданом објекту површине 270 квадратних метара. Лоцирана је на адреси недоступној јавности. Предвиђена је за смештај 15 корисница. Извршен је технички пријем и добијена употребна дозвола за објекат. У Кући има 5 соба за спавање, шест санитарних чворова (купатила су на сваком спрату одвојена од тоалета) за кориснице и један за запослене. Заједничке просторије су кухиња и трпезарија која је у исто време и дневни боравак. Једна просторија – дечија односно радна соба намењена је учењу и радно окупационим активностима са децом и женама. Због попуњености капацитета смештаја у Прихватилишту током претходних година, те ограничења смештаја услед изолационог периода током пандемије Ковид 19 вируса током 2020. године, овај простор се показао као недовољан и неадекватан за реализацију активности прихватилишта и боравак корисника.

Унутрашњи простор је климатизован с тим да су због радова доградња привремено уклоњена два климатска уређаја. Кућа има сопствено грејање, (током 2021.године је поправљено) видео надзор, који је током 2021.године унапређен и додата је још једна камера, мини оставу и дворишни простор. Мобилијар дечијег игралишта и справа за спортско рекреативне активности је уклоњен и оштећен услед извођења радова доградња те је неопходно исти заменити по завршетку радова. Постављен је летњиковац, са фиксним столовима и клупама у циљу обезбеђивања простора за радно окупационе активности и креативни рад, уз могућност надзора деце током играња, а затим је и ограђен роло фолијом са циљем заштите летњиковца од непогодних временских услова (киша, снег, лед, ветар оштећују столове, клупе и подне облоге). Рад и боравак у летњиковцу је и даље отежан током зимских месеци услед одсуства адекватног грејања. Актуелно, услед радова на доградњи објекта Прихватилишта двориште тј. простор за игру и летњиковац, није могуће тренутно користити. У задњем делу објекта постоји мини котларница, која је истовремено и магацински простор за одлагање алата за свакодневно и периодично одржавање објекта. Опремљеност основним апаратима, намештајем и опремом је на задовољавајућем нивоу: упадљива је потреба за обновом појединих делова поућств као што су мадраци, кревети, плакари, намештај дневног боравка, столице, фотелје и друго.Током 2019.године Прихватилиште је обновљено са новом веш машином, као и новом судомашини и сетом посуђа (донацијом Канадске амбасаде). Приликом обележавања Међународног дана жена 08. марта 2021. године, Mozzaretbet компанија донирала је Прихватилишту намештај и белу технику. Редовно се допуњује и обнавља материјал за креативно окупационе активности делом из редовних средстава Прихватилишта а делом из донација. Како су ванредним инспекцијским надзором током 2021. године ови недостатци су благовремено отклоњени: постављене су украсне и функциоанлне решетке на прозорима, замењени комарници, кориговане су електричне инсталације и извршен надзор противпожарне заштите, запослени Прихватилишта су 25.05.2021. године присуствовали обуци за противпожарну заштиту, већ поменуто унапређивање видео надзора.

За запослене су издвојене две мање просторије које имају улогу канцеларија тј. соба за индивидуално саветодавни рад са корисницима, одржавање тимских састанака и вођење администрације.

У складу са Правилником о изменама и допунама Правилника о унутрашњој систематизацији и организацији послова у Центру за социјални рад „Солитарност“ Панчево у "Сигурној кући" су запослени следећи кадрови:

1. Руководилац Сигурне куће – ВСС, дипломирани социјални радник почев од 03.01.2020.год.
2. Руководилац тима за саветодавни рад и психосоцијалну подршку – ВСС, дипломирани психолог, почев од 03.01.2020.год.
3. Стручни сарадник на пословима саветодавног рада и психосоцијалне подршке – ВСС, дипломирани социјални радник, почев од 03.01.2020.год. па до до повратка радника.
4. Административно – технички послови – домаћица - ССС

Укупан број запослених на неодређено време је три.

Из средстава буџета Града за материјалне трошкове рада "Сигурне куће" обезбеђује се и радно место за два радника обезбеђења. Од 01. априла ангажовано је ново лице на пословима обезбеђења.

"Сигурна кућа" ради свих 365/366 дана у години. Како би се обезбедили услови за функционисање "Сигурне куће", ангажоване су и два стручна радника чије се надокнаде обезбеђује посебно одобреним средствима из материјалних трошкова Прихватилишта, и стручни радници који се волонтерски ангажују. Током 2021. године је била значајна флукуација лица ангажована на овим позицијама.

Запослени се сукцесивно смењују на тзв. пасивном дежурству које је обезбеђено кроз рад дежурног телефона свих дана у години у све три смене.

Програмске активности

Ради остваривања циљева Прихватилишта, стручни радници "Сигурне куће" спроводе следеће програмске активности:

- активности усмерене ка задовољавању основних животних потреба и осигурању безбедног и пријатног окружења обухватају:

- обезбеђивање безбедних услова током смештај
- обезбеђивање исхране у складу са развојним и здравственим потребама корисника
- набавка одеће и обуће примерене узрасту и временским приликама
- обезбеђивање довољно простора и опреме која корисницама омогућује приватност
- помоћ у праћењу и контролисању здравственог стања
- чишћење заједничких просторија, соба и припадајућих санитарних просторја
- прање и пеглање постелног личног рубља
- помоћ приликом одржавања простора у којем бораве и старања о личним стварима

- Обезбеђивање довољно средстава за одржавање простора и хигијене корисника и запослених, маске и рукавица, а ради заштите од вируса Ковид 19

- активности усмерене ка развијању и очувању потенцијала корисника

- организовање радно – окупационих и едукативних активности
- подршка у изградњи и одржавању позитивних однос са другим лицима у окружењу
- подршка у одржавању контаката са биолошком породицом и другим лицима значајним за кориснике
- организовање слободног времена у складу са потребама и интересовањима корисника
- организовање културно – забавних садржаја у установи и ван ње
- развој вештина за препознавање и решавање проблема
- развој комуникационих вештина
- развој вештина за самозаштиту
- развој вештина и знања потребних за живот и рад изван институције
- помоћ у учвршћивању стечених знања и вештина

- активности правне подршке

- утврђивање идентитета корисника
- иницирање утврђивања и решавања грађанско – правног статуса корисника
- обезбеђивање доступности правне помоћи и подршке у складу са потребама корисника
- други послови правне подршке и усмеравања, у складу са посебним прописом
- Усклађивање процедура са актуелном ситуацијом и прописима

- активности усмерене на подршку при школовању и запошљавању

- помоћ у започињању и наставку школовања
- помоћ у тражењу прилика за запошљавање унутар заједнице
- подстицање и подршка у почетним данима новог запослења

Средства за рад и финансирање – буџет

Финансијска средства добијена за рад у току протекле године су била довољна, уз она која су обезбеђена из донација за основни рад са корисницама.

Начин финансирања боравка корисница из других општина није формално регулисан на нивоу региона.

Сама Кућа је опремљена неопходним апаратима, уређајима и осталим средствима за рад, који се мењају у складу са потребама и доступним средствима. Потребно је заменити постојећи намештај и покућство као и набавити намештај за опремање дограђеног дела објекта. Како средства нису обезбеђена из буџета, планира се подношење предлога пројекта ради остваривања овог циља (адекватна опремљеност просторија за свакодневно функционисање корисница).

Према стандардима за лиценцирано пружање услуге, број стално запослених је недовољан за квалитетан стручни третман жртава породичног насиља. Такође, током 2021. године промењено је

више лица и упадљив је недостатак адекватне стручне обуке за развој специфичног сета вештина за рад са корисницама у Прихватилишту. Иако је планирано континуирано едуковање стручних лица, услед специфичних околности и ограничења везаних за одржавање скупова у условима пандемије, планиране едукације су делимично реализоване. Одржаване обуке су углавном онлајн и путем Zoom платформе. Већина њих односила се на изазове рада у социјалној заштити у условима пандемије и ограниченог контакта са корисницима.

Одобрени буџет од стране Града за 2022. годину за рад и функционисање "Сигурне куће" износ је саставни део укупно одобрених средстава за рад Центра за социјални рад Панчево.

Од стране "Телекома" Србија, обезбеђен је наставак функционисања СОС телефона.

Од стране Града обезбеђен је новац за једнократне новчане помоћи женама, жртвама породичног насиља. Ова средства су се показала као недовољна за адекватно материјално обезбеђење жена са искуством породичног насиља. Један од начина постизања њихове сигурности и превенције враћања насилној заједници услед економске зависности, јесте њихово радно ангажовање и запошљавање, те је потребно наставити са осмишљавањем прехватљивих облика запошљавања и економског оснаживања у специфичним околностима. Посебну тешкоћу представља претежан узраст млл. деце која су боравила током 2021. године (као и претходних година) а што је предшколски узраст, који подразумева континуирани надзор одраслих лица. Такође, услови пандемије отежавају похађање предшколско и јасленог одељење, те је женама отежано задржавање стабилног радног односа. Услед ограничења везаних за пандемију, потребно је активности економског оснаживања жена прилагодити датим условима.

ПЛАН АКТИВНОСТИ ЗА 2022. ГОДИНУ

У складу са претходном описаним стањем, ради унапређења рад Прихватилишта и квалитета услуге планирају се следеће активности:

I Побољшање општих услова за рад "Сигурне куће":

- Обезбеђивање довољних количина намирница, одеће, обуће и средстава за хигијену
- Текуће одржавање Куће
- Обезбеђивање довољно средстава за одржавање простора и хигијене корисника и запослених
- Обезбеђивање маски и рукавица и средстава за дезинфекцију ради заштите од вируса Ковид 19
- Рад на корекцији техничких услова (простор, опрема соба) ради обезбеђивања услова за продужавање лиценце за рад услуге
- Обезбеђивање додатних савремених средстава за онлајн праћење наставе, скупова и едукација
- Обезбеђивање услова за рад у складу са Законом о безбедности и заштите здравља на раду, израженим потребама корисника и уоченим недостацима

- Предузимање неопходних радњи за испуњавање свих законом прописаних услова пословања
- Набавка опреме за радно – окупационе и креативне активности и адаптација простора за ове активности
- Обезбеђивање средстава за доквалификацију и преквалификацију корисница у мери у којој то буде било могуће.
- Додатно опремање дечије собе, нарочито техничким помагалима за онлајн праћење наставе (лаптоп, таблет)
- Замена постојећег намештаја и опреме и обезбеђивање намештаја и покућства за опремање новодограђених просторија
- Одржавање мобилијара и дејчег игралишта и дворишта

II Унапређење стручног рада:

- Усклађивање пословања са стандардима
- Функционисање СОС телефона
- Функционисање индивидуално саветодавног рада
- Спровођење основних програмских (психосоцијалних, правних, здравствених, радно окупационих, креативних, рекреативних, превентивних) активности из домена стручног рада са корисницама у самој Кући
- Усклађивање начина вођења јединствене евиденције и документације са новим законским решењима уколико буде промена
- Додатна едукација запослених лиценцираних стручних радника и по потреби припрема нелиценцираних запослених за добијање лиценце
- Усклађивање процедура, по потреби, у складу са законом, препорукама и уредбама надлежних органа и институција
- Едукација стручних радника за примену савремених метода рада са женама жртвама породичног насиља (специјализоване обуке)
- Едукација стручних радника за примену метода подстицања и развијања радних вештина код корисница
- Обуке за рад прилагођене условима пандемије
- Обуке за одржавање стандарда квалитета стручног рада прилагођене условима пандемије
- Увођење образовних активности за жене које бораве у Кући
- Осмишљавање активности за оспособљавање жена за рад од куће
- Унапређивање сарадње са спољним сарадницима са којима је потписан Споразум о сарадњи на спречавању насиља над женама у породици и партнерским односима на територији града Панчева

- Континуирани рад на промоцији и представљању рада Сигурне куће и услуга у локалној заједници када је заштита жртва породичног насиља у питању
- Наставак примене Дупло методе и Система награђивања у раду са децом у унапређењу методологије рада са децом са искуством насиља и другим развојним тешкоћама
- Развијање и унапређење сарадње са локалним организацијама цивилног друштва, односно невладиним организацијама
- остваривање сарадње са сличним институцијама ван земље ради размене искуства у складу са могућностима
- Учествовање у програму подршке Stepping Stone („Одскочна даска“) у складу са потребама

III Унапређење кадровске структуре:

Обзиром на сменски рад, те флукуацију волонтерски ангажованих стручних лица или лица неопходна је подршка Центра за социјални рад да би се кадровски оснажила "Сигурна кућа".

Потребно је запослити:

- два стручна радника (социјални радник, психолог, специјални педагог, андрагог)
- правника са положеним правосудним испитом
- обезбедити довољан број волонтерки било кроз институционалне програме подршке (конкурси Националне службе за запошљавање, градске управе Града Панчево) било на неки други начин.

IV Завршна реч

Како би се планиране активности реализовале и у наредном периоду унапредили услови за боравак жена – жртава породичног насиља и њихове деце у Кући, и побољшали услови за квалитетан стручни рад са њима, стручни тим "Сигурне куће", у сарадњи и уз подршку Центра за социјални рад, ће учествовати на више конкурса (град, покрајина, република, међународне фондације) за доделу неповратних средстава тј донација.

Потребно је развијати успостављену сарадњу са институцијама и приватним предузетницима на локалу, и радити на обезбеђивању „становања уз подршку“, који је започет реализацијом пројекта „Одскочна даска“ (Stepping Stone) и који је указао на значај одавке врсте подршке жртвама породичног насиља и њиховим породицама.

Колико нам средства и кадровске могућности буду дозвољавале, посветићемо се и темељнијем решавању егзистенцијалних проблема жена и деце – жртава породичног насиља, посебно оних који у Кући бораве дуже, са циљем да им се помогне да преузму одговорност и бригу о себи, па и да изађу из система социјалне заштите. Такође, настојаћемо да се посветимо проналажењу узрока напуштања Прихваталишта пре остварених мера заштите и подршке, као у учесталој појави рецидива односно великог броја корисница којима је у више наврата потребан смештај у Прихваталишту, те пружању ефикасније услуге.

Посебна пажња и даље ће бити посвећена обради траума код деце, јачању њихових снага за излажење на крај са болним и тешким искуствима, те превенцији развоја маладаптивних облика понашања и насилних образаца односа са другима. У остваривању овог циља потребно је и интезивније повезивање са надлежним органом старатељства и/или невладиним институцијама чије је ангажовање усмерено на стимулисање развоја деце.

Све активности ће и даље прилагошавати актуелним препорукама и важећим институцијама надлежно министарства везаним за спречачвање пандемије вируса Ковид19.

руководилац Сигурне куће

Зорица Домошљан